

Razem w roku: 75												
<p>Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)</p> <p>C1. Zapoznanie studentów z wiedzą dotyczącą teoretycznych podstaw filozofii i etyki zawodu.</p> <p>C2. Wykształcenie umiejętności rozwiązywania dylematów etycznych.</p> <p>C3. Uważliwienie na potrzeby pacjentek w sytuacjach sprawowania opieki ginekologiczno-położniczej i pielęgniarstwa zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego podejścia do podopiecznych, uwzględniającego poszanowanie i respektowanie ich praw.</p>												
<p>Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:</p>												
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych <i>** wpisz symbol</i>								
W 01	BW50.	Różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej.	Fa, Fb, Fc, Fd <i>(legenda poniżej)</i>	WY, SE, SK								
W 02	BW51.	Posiada wiedzę z zakresu koncepcji filozoficzno-etycznych przydatnych w pielęgniarstwie (psychologiczno - personalistyczna, egzystencjalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego)	Fa, Fb, Fc, Fd <i>(legenda poniżej)</i>	WY, SE, SK								
W 03	BW52.	Charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej	Fa, Fb, Fc, Fd <i>(legenda poniżej)</i>	SE, SK								
W 04	BW53.	Charakteryzuje problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej	Fa, Fb, Fc, Fd <i>(legenda poniżej)</i>	WY, SE, SK								
W 05	BW54.	Objaśnia treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej	Fa, Fb, Fc, Fd <i>(legenda poniżej)</i>	WY, SE, SK								
W 06	BW55.	Charakteryzuje rodowód ideowo-historiesny etyki położnictwa	Fa, Fb, Fc, Fd <i>(legenda poniżej)</i>	WY, SE, SK								
W 07	BW56.	Przedstawia ewolucję norm moralnych w zakresie sprawowania opieki położniczej i zasad postępowania z nowonarodzonym dzieckiem	Fa, Fb, Fc, Fd <i>(legenda poniżej)</i>	SE, SK								
W 08	BW57.	Wymienia i objaśnia najczęściej występujące dylematy etyczne i ich przyczyny oraz możliwe rozwiązania	Fa, Fb, Fc, Fe <i>(legenda poniżej)</i>	SE, SK								
W 09	BW58.	Wskazuje problemy bioetyczne w aspekcie: sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (np.: klonowanie embrionów ludzkich) i eutanazji	Fa, Fb, Fc, Fd <i>(legenda poniżej)</i>	WY, SE, SK								

W 10	BW59.	Opisuje wkład położnych i lekarzy w rozwój opieki położniczej w Polsce i Europie	Fa, Fb, Fc, Fd (legenda poniżej)	WY, SE, SK
W 11	BW60.	Przedstawia historyczne formy kształcenia w zawodzie akuszerki oraz proces powstawania pierwszych szkół dla położnych, regulaminów i wymagań stawianych kandydatkom	Fa, Fb, Fc, Fd (legenda poniżej)	WY, SE, SK
W 12	BW61.	Wymienia i interpretuje przepisy prawne dotyczące ochrony prawnej matki i dziecka oraz pracy położnej, a także rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym.	Fa, Fb, Fc, Fd (legenda poniżej)	SE, SK
U 01	BU31.	Szanuje godność osoby ludzkiej w relacji z podopieczną i jej rodziną	Fa, Fb, Fc	WY, SE, SK
U 02	BU32.	Stosuje zasady moralne w realizacji roli zawodowej położnej oraz internalizuje własne wartości	Fa, Fb, Fc	WY, SE, SK
U 03	BU33.	Analizuje przebieg procesów społeczno-organizacyjnych mających wpływ na profesjonalizację zawodu położnej na przestrzeni dziejów	Fd	WY, SE, SK
U 04	BU34.	Analizuje historyczne uwarunkowania roli zawodowej położnej i jej wpływ na współczesne położne	Projektowanie, prezentacja, dyskusja	WY, SE, SK
K1.	D.K2.	Aktualizuje wiedzę zawodową oraz kształtuje swoje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu	Prezentacja postawy	WY, SE, SK
K2.	D.K6.	Rzetelnie i dokładnie wykonuje powierzone obowiązki zawodowe	Prezentacja postawy	WY, SE, SK
K3.	D.K8.	Współdziała w zespole w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej	Prezentacja postawy	WY, SE, SK
<p>** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.</p> <p>Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące): Fa- projektowanie, Fb- prezentacja ustna, Fc- prezentacja oparta o przygotowanie materiałów wizualnych z wykorzystaniem środków multimedialnych Fd- zaliczenie na ocenę- test wielokrotnego wyboru MCQ, Fe- wypowiedź pisemna- esej przytaczający zjawisko (opisujący) i/lub analizujący zjawisko</p>				
<p>Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:</p> <p>Wiedza: 5 Umiejętności: 3 Kompetencje społeczne: 4</p>				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):				
Forma nakładu pracy studenta			Obciążenie studenta (h)	

(udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	
1. Godziny kontaktowe:	45
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	30
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	75
Punkty ECTS za moduł/przedmiotu	3
Uwagi	
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)	
Wykłady <ol style="list-style-type: none"> Obszar zainteresowań filozofii, etyki ogólnej i zawodowej<ul style="list-style-type: none"> Pojęcie dobra w etyce. Dobro jako cel ludzkiego działania. Zasady obowiązujące w etyce ogólnej i zawodowej Koncepcje filozoficzno-etyczne przydatne w pielęgniarstwie:<ul style="list-style-type: none"> psychologiczno-personalistyczna, egzystencjalistyczna, kosmiczno-ewolucyjna, etyka niezależna Tadeusza Kotarbińskiego. Problematyka etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej. Kodeksy etyki zawodowej pielęgniarki i położnej. Rodowód ideowo-historyczny etyki zawodowej położnictwa.	
Seminaria <ol style="list-style-type: none"> Rola zawodowa położnej w ujęciu historycznym i współczesnym. Problematyka etyki normatywnej w pracy położnej/położnego- zasady etycznego postępowania. Wartości, normy i oceny moralne w opiece sprawowanej przez położną/położnego nad ciężarną, rodzącą, położnicą i jej dzieckiem oraz kobietą zagrożoną chorobą i chorobą ginekologiczną. Zakres uprawnień, obowiązków zawodowych i powinności moralnych w zindywidualizowanej sytuacji podmiotu opieki. Humanistyczne wartości działań położnej/położnego- wzorce osobowe. Rodowód etyczny polskiego położnictwa. Ewolucja norm moralnych w zakresie sprawowania opieki położniczej i zasad postępowania z nowonarodzonym dzieckiem. Postępowanie etyczne położnej/położnego w sytuacjach trudnych np. wobec zagrożenia życia, śmierci matki i jej dziecka. Poszanowanie godności osoby ludzkiej w relacji z podopieczną i jej rodziną. Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej- analiza i interpretacja. Respektowanie praw pacjenta w pracy położnej/położnego a kodeks etyki zawodowej. Istota podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej we współczesnym położnictwie. Najczęściej występujące dylematy etyczne i ich przyczyny oraz możliwe rozwiązania. Wybrane problemy bioetyczne związane z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i położnej m.in. w aspekcie: sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych i eutanazji. Historyczne uwarunkowania roli zawodowej położnej i jej wpływ na współczesne położne. Tradycje i etos wykonywania zawodu położnej. Wkład położnych i lekarzy w rozwój opieki położniczej w Polsce i w pozostałej części Europy. Historyczne formy kształcenia w zawodzie akuszerki oraz proces powstawania pierwszych szkół dla położnych, regulaminów i wymagań stawianych kandydatkom do zawodu położnej w Europie	

z wyszczególnieniem ziem polskich.

Inne

Praca własna studenta (SK)- założenia ogólne:

1. Analiza literatury przedmiotu.
2. Tematyczne przygotowanie się do zajęć.
3. Zdobywanie nowej wiedzy oraz poszerzanie wiedzy już posiadanej.
4. Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu na ocenę.

Praca własna studenta (SK)- tematyka samokształcenia:

1. Człowiek jako podmiot moralności- kontekst psychospołeczny.
2. Zarys historii zawodu położnej w Polsce i na świecie do XX wieku.
3. Zadania i funkcje Samorządu Pielęgniarek i Położnych- znaczenie dla środowiska zawodowego i społeczeństwa.
4. Organizacje zawodowe położnych i przepisy prawne normujące pracę położnych.
5. Prawa pacjenta a Kodeks Etyki Zawodowej Pielęgniarki I Położnej.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Wrońska I. Mariański J. (red.), Etyka w pracy pielęgniarskiej. Podręcznik dla studentów pielęgniarskich studiów licencjackich, Czelej, Lublin 2002
2. Matuszewska E., Zarys historii zawodu położnej, REA Warszawa 2012
3. Fry S.T., Johnstone M.J., Etyka w praktyce pielęgniarskiej. Zasady podejmowania decyzji etycznych. Makmed,. Warszawa-Lublin 2009

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Konstańczak S., Etyka pielęgniarska. Difin, Warszawa 2010
2. Szewczyk K., Dobro, zło i medycyna, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2001
3. Hołówka J., Etyka w działaniu, Warszawa 2001

Akty prawne, Teksty źródłowe, Czasopisma zawodowe, medyczne i popularno-naukowe

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

Rzutnik multimedialny, Teksty źródłowe, Czasopisma zawodowe, medyczne i popularno-naukowe, Zbiory Zakładu Położnictwa Praktycznego- dokumenty, fotografie, kroniki, dawny sprzęt medyczny

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Zakwalifikowanie przez Komisję rekrutacyjną na I rok Studiów.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

SE, SK- przygotowanie prezentacji multimedialnej wg kryteriów oraz wypowiedzi pisemnej np.: eseju- zaliczenie

WY, SE, SK- zaliczenie na ocenę. Test końcowy: pytania zamknięte wielokrotnego wyboru MCQ (jedna odpowiedź prawdziwa)- ilość pytań 30.

Struktura prezentacji multimedialnej:

- slajd tytułowy powinien zawierać dane identyfikujące autora lub autorów,
- prezentacja powinna zawierać co najmniej 15 slajdów,
- prezentacja powinna zawierać slajd podsumowujący z zaakcentowaniem tego, co powinno być zapamiętane i bibliografię,
- prezentacja powinna zawierać podziękowanie za uwagę.

Prezentacja może być przygotowana indywidualnie lub w zespółach.

Kryteria oceny prezentacji multimedialnej:

1. Zgodność treści prezentacji z tematem.
2. Poprawność merytoryczna treści zamieszczonych w prezentacji.
3. Poprawność ortograficzna, stylistyczna, językowa i edycyjna.
4. Adekwatność zastosowanych efektów do przedstawionych treści.
5. Przejrzystość i porządek logiczny prezentacji.
6. Walor edukacyjny.
7. Ogólne wrażenie estetyczne.

Zaliczenie- uzyskanie minimum 4 punktów z 7 możliwych do uzyskania.

Struktura wypowiedzi pisemnej w sytuacjach symulowanych- rozwiązanie dylematu etycznego w formie pisemnej- np. esej przytaczający zjawisko (opisujący) i/lub analizujący zjawisko (komentujący), wyrażający poglądy lub przemyślenia autora lub grupy autorów. Wypowiedź pisemna powinna zawierać:

- dane identyfikujące autora lub od 2-4 autorów,
- co najmniej 1 stronę, nie więcej niż 3, arkusza A-4 w formie elektronicznej (czcionka 12, odstęp pojedynczy)
- analizę, rozwiązanie dylematu z rozważaniem różnych czynników mających wpływa na takie spojrzenie oraz bibliografię.

Praca może być przygotowana indywidualnie lub w zespołach od 2-4 osób.

Kryteria oceny:

1. Zgodność treści z podjętym tematem.
2. Poprawność merytoryczna zamieszczonych treści i rozwiązania dylematu etycznego w oparciu o model podejmowania i realizacji decyzji pielęgniarskich. Wskazanie przyczyn oraz możliwych rozwiązań.
3. Poprawność ortograficzna, stylistyczna, językowa i edycyjna.
4. Adekwatność zastosowanych efektów do przedstawionych treści.
5. Przejrzystość wypowiedzi.
6. Walor edukacyjny.
7. Ogólne wrażenie estetyczne.

Zaliczenie- uzyskanie minimum 4 punktów z 7 możliwych.

Warunkiem zaliczenia wykładów jest:

- zaliczenie w formie testu jedno i wielokrotnego wyboru 10 pytań
- czas trwania zaliczenia 15 minut,
- liczba pytań zaliczeniowych 10,

Kryterium uzyskania zaliczenia jest uzyskanie minimum 6 punktów.

Warunkiem zaliczenia seminariów jest:

- przygotowanie i przedstawienie prezentacji multimedialnej zgodnie z kryteriami,
- aktywnego udziału w dyskusjach tematycznych, uzyskanie minimum 7 punktów,
- osiągnięcie zamierzonych efektów kształcenia w sytuacjach symulowanych- rozwiązanie dylematu etycznego w formie pisemnej- np. esej przytaczający zjawisko (opisujący) i/lub analizujący zjawisko (komentujący),
- osiągnięcie umiejętności intelektualnych z zakresu wiedzy dotyczącej teoretycznych podstaw filozofii i etyki zawodu położnej.

Warunkiem uzyskania zaliczenia na ocenę z przedmiotu jest zaliczenie wszystkich form realizacji zajęć (WY, SE, SK) w formie pytań zawartych w końcowym teście zaliczeniowym wielokrotnego wyboru

MCQ (jedna odpowiedź prawdziwa): <ul style="list-style-type: none"> • czas trwania zaliczenia 30 minut, • liczba pytań zaliczeniowych 20. Kryterium uzyskania oceny pozytywnej jest uzyskanie minimum 11 punktów.	
Ocena:	Kryteria oceny- zaliczenie na ocenę
Bardzo dobra (5,0)	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje studentka, która wykazuje: <ul style="list-style-type: none"> • bardzo dobrą znajomość zagadnień z zakresu filozofii i etyki zawodu położnej objętych programem nauczania • umiejętność praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy • posługuje się terminologią naukową • wypowiedzi są wyczerpujące, logiczne, wskazują na korzystanie z literatury naukowej i nie wymagają uzupełnień • w przypadku zaliczenia testowego MCQ uzyskuje od 19 do 20 punktów
Ponad dobra (4,5)	Ocenę ponad dobrą otrzymuje studentka, która prezentuje: <ul style="list-style-type: none"> • ponad dobrą znajomość zagadnień z zakresu filozofii i etyki zawodu położnej objętych programem nauczania • umiejętność praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy po ukierunkowaniu • posługuje się terminologią naukową • wypowiedzi są wyczerpujące, logiczne, wskazują na korzystanie z literatury naukowej ale wymagają uzupełnień • w przypadku zaliczenia testowego MCQ uzyskuje od 17 do 18 punktów
Dobra (4,0)	Ocenę dobłą otrzymuje studentka, która wykazuje: <ul style="list-style-type: none"> • dobrą znajomością zagadnień z zakresu filozofii i etyki zawodu położnej objętych programem nauczania • potrafi uzasadnić przydatność zdobytej wiedzy w działaniu praktycznym • wypowiedzi są rzeczowe, logiczne, samodzielne • prezentuje wiedzę objętą podstawową literaturą fachową • w przypadku zaliczenia testowego MCQ uzyskuje od 15 do 16 punktów
Dość dobra (3,5)	Ocenę dość dobrą otrzymuje studentka, która wykazuje: <ul style="list-style-type: none"> • dość dobrą znajomością zagadnień z zakresu filozofii i etyki zawodu położnej objętych programem nauczania • po ukierunkowaniu potrafi uzasadnić przydatność zdobytej wiedzy w działaniu praktycznym • wypowiedzi są rzeczowe, logiczne, wymagają ukierunkowania • prezentuje wiedzę objętą podstawową literaturą fachową • w przypadku zaliczenia testowego MCQ uzyskuje od 13 do 14 punktów
Dostateczna (3,0)	Ocenę dostateczną otrzymuje studentka, która: <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje dostateczną znajomość zagadnień z zakresu filozofii i etyki zawodu położnej objętych programem nauczania • przed udzieleniem wypowiedzi potrzebuje ukierunkowania • operuje wiedzą zdobytą podczas obowiązkujących zajęć przewidzianych planem kształcenia • nie dąży do pogłębienia wiedzy • wypowiedzi są niepełne, wydłużone w czasie, zawierają nieścisłości, chociaż uwzględniają główne elementy pytania • w przypadku zaliczenia testowego MCQ od 11 do 12 punktów

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

KATEDRA GINEKOLOGII I POŁOŻNICTWA

Zakład Położnictwa Praktycznego

ul. K. Bartla 5, 51-618 Wrocław

tel.: 71 784 18 40

e-mail: wp-13.3@umed.wroc.pl

Koordinator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

mgr Marzena Madej

e-mail: marzena.madej@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

- mgr Marzena Madej- położna (specjalista pielęgniarstwa położniczego, specjalista pielęgniarstwa neonatologicznego) –wykłady, seminaria.

Data opracowania sylabusu

30.06.2017

Sylabus opracował(a)

Mgr Marzena Madej

Dr n. med. Elżbieta Kawecka-Janik,

Dr n. med. A. Strama, mgr Elżbieta Korzeniewska,

Mgr Agnieszka Skórzewska, mgr Maria

Szostkowska, mgr Anna Jaros, mgr Ewelina

Bezdzieta, mgr Ewa Karoluk, mgr Kamila

Pastusiak

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Dr n. med. Elżbieta Kawecka- Janik

Podpis Dziekana właściwego wydziału